
ЕКОНОМІКА Й УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

10.37734/2409-6873-2020-4

УДК 336.663

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ СТРАТЕГІЇ ФІНАНСУВАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Н. С. ПЕДЧЕНКО, доктор економічних наук, професор;

А. А. РУДЕНКО

(Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»)

Анотація. Мета статті полягає в обґрунтуванні теоретико-прикладного аспекту забезпечення результативності стратегії фінансування оборотного капіталу підприємства. **Методика дослідження.** Досягнення поставленої у статті мети здійснено за допомогою таких методів дослідження: логічного узагальнення та наукової абстракції, структурного аналізу, аналітичного методу. **Результати.** Пропонуються оптимізація структури капіталу підприємства на основі ідентифікації потреби у вхідних та вихідних грошових потоках, дотримання правил формування оборотного капіталу підприємства (золоте правило фінансування, золоте правило балансу), вибір джерел фінансування активів підприємства з урахуванням критерію мінімізації рівня фінансового ризику та термінів залучення капіталу. Визначено потребу в поповненні оборотного капіталу та запропоновано умови дотримання оптимальної структури оборотного капіталу. Доведено, що результатом запропонованих підходів стали підвищені прогностичні значення фінансових коефіцієнтів, які спрямовані на покращення рівня фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності підприємства. Оптимізація структури капіталу є основою забезпечення результативності стратегії фінансування оборотного капіталу. **Практична значущість результатів дослідження.** Використання на практиці запропонованих теоретико-прикладних підходів дозволить підвищити результативність стратегії фінансування оборотного капіталу на підприємстві.

Ключові слова: правила формування, вибір джерел фінансування, мінімізація ризику, результативність, стратегія, оборотний капітал, структура, оптимізація.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. Основною метою діяльності підприємства є забезпечення розширення обсягів діяльності та нарощення якості господарювання. Для до-

сягнення поставленої мети кожному суб'єкту господарювання, насамперед, необхідно розробити стратегію фінансування шляхом визначення та оцінки його потреб у ресурсах, у першу чергу, в оборотному капіталі, що має прямий вплив на забезпечення прибутковості

підприємства, та забезпечити результативність її реалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Суттєві здобутки теоретичних і прикладних підходів до методологічних проблем управління оборотним капіталом підприємства висвітлені в наукових працях таких провідних вітчизняних та закордонних фахівців фінансового менеджменту, як О. В. Дейнека, Г. В. Кошельок, В. В. Коваль, Д. О. Белік, О. В. Майборода, С. Ю. Хлопкова, О. П. Пархоменко, Л. А. Хромушина та ін.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає в обґрунтуванні теоретико-прикладного аспекту забезпечення результативності стратегії фінансування оборотного капіталу підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Стратегія фінансування підприємства – це у фінансовому вираженні його потреба у грошових та матеріальних активах, необхідних для виконання окреслених цілей і забезпечення результативності господарювання. Основою для визначення потреби в капіталі є ідентифікація вхідних та вихідних грошових потоків підприємства. При цьому важливим є розуміння процесу витрачання грошових коштів на придбання сировини, матеріалів та інші витрати, а також їх надходження від реалізації робіт, товарів, послуг. Такий процес потребує узгодженості грошових потоків у часі, ритмічності та рівномірності у витрачанні й надходженні, що є основою для обґрунтування стратегії фінансування.

Стратегія фінансування вимагає дотримання певних правил під час формування оборотного капіталу та забезпечення результативності управління ним. Проте, не завжди дотримання чи недотримання цих правил є вирішальною умовою для прийняття управлінських рішень, але у прикладному ці правила широко застосовуються для аналізу фінансового стану підприємства, оцінювання його конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості. Дотримання вказаних правил є необхідною умовою успішної реалізації стратегії фінансування оборотного капіталу та на цій основі забезпечення результативності управління підприємством. Розрізняють такі основні правила формуван-

ня оборотного капіталу підприємства, як золоте правило фінансування, золоте правило балансу [5]. Ці правила ґрунтуються на розрахунку фінансових показників, що характеризують співвідношення окремих статей балансу.

Золоте правило фінансування (золоте банківське правило) спрямоване на узгодженість строків залучення та витрачання коштів. Воно вимагає, щоб терміни, на які залучаються фінансові ресурси, збігалися з термінами, на які вони вкладаються в капітал, у тому числі в оборотний. Це означає, що фінансові ресурси мають бути мобілізовані на термін, не менший від того, на який відповідні ресурси авансуються в оборотний капітал підприємства.

Підприємство, дотримуючись вимог золотого правила фінансування, забезпечує собі результативність, але під час апробації цього правила постає завдання співставлення рекомендованих статей активу та пасиву балансу (окремих елементів майна та джерел його фінансування). Це можна зробити на стадії планування фінансової діяльності підприємства. Загалом уважається, що має діяти принцип «загального фінансування», умовами якого є повне фінансування усіх активів за рахунок наявних пасивів. На практиці, застосовуючи золоте правило фінансування, користуються двома умовами, що виражають його зміст, а саме:

- питома вага довгострокових активів у довгострокових пасивах повинна бути меншою від одиниці;

- короткострокові активи повинні перевищувати короткостроковий капітал (рекомендоване значення більше ніж 1,0 [5]).

У разі дотримання золотого правила фінансування результативність забезпечується за таких умов:

- інвестований капітал своєчасно (у передбачені терміни) вивільняється в результаті господарської діяльності;

- існує можливість пролонгації термінів повернення капіталу;

- платежі, термін сплати яких настав, можна здійснити за рахунок надходжень від операційної та інвестиційної діяльності [5].

Розрахунки дотримання золотого правила фінансування на ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» за 2017–2019 рр. представлені в табл. 1.

Таблиця 1

**Показники дотримання золотого правила фінансування на
ПрАТ «Кременчуцький міськмолочозавод» за 2017–2019 рр.**

Показник	Рекомендоване значення	Роки			Відхилення	
		2017	2018	2019	2018 р. проти 2017 р.	2019 р. проти 2018 р.
1 умова (довгострокові активи/ довгострокові пасиви)	< 1,0	1,54	1,23	1,15	-0,30	-0,08
2 умова (короткострокові активи/ короткостроковий капітал)	> 1,0	1,08	1,15	1,86	0,07	0,71

Дані табл. 1 свідчать про дотримання золотого правила фінансування на ПрАТ «Кременчуцький міськмолочозавод» лише за другою умовою. Так, короткострокові активи товариства перевищують поточні зобов'язання та забезпечення. Визначена тенденція до збільшення свідчить про результативну управлінську політику досліджуваного товариства у сфері фінансування. Перша умова золотого правила фінансування не виконується, адже всі розраховані значення є вищими за норматив. При цьому відмітимо, що протягом 2017–2019 рр. спостерігається стабільніша динаміка досягнення цього правила фінансування шляхом зниження показника, що підтверджує факт результативнішого управління у сфері фінансування. Разом із тим така тенденція дозволяє зробити висновок про наявний потенціал підприємства у сфері розширення обсягів виробництва за рахунок залучення додаткового оборотного капіталу, що є необхідним товариству.

Золоте правило балансу вимагає як відповідності термінів фінансування та інвестування, так і збереження рекомендованих співвідношень між відповідними статтями пасивів та активів. Загалом це правило вимагає виконання таких умов:

– необоротні активи мають фінансуватися за рахунок власного капіталу та довгострокових позик;

– довгострокові капіталовкладення мають фінансуватися за рахунок коштів, мобілізованих на довгостроковий період, тобто довгострокові пасиви мають використовуватися не тільки для фінансування основних фондів, а й для довгострокових оборотних активів (наприклад, оборотні активи, авансовані у стратегічні запаси сировини, неліквідні товари) [5].

Розрахунки дотримання золотого правила балансу на ПрАТ «Кременчуцький міськмолочозавод» представимо в табл. 2.

Таблиця 2

**Показники дотримання золотого правила балансу на
ПрАТ «Кременчуцький міськмолочозавод» за 2017–2019 рр.**

Показник	Роки			Відхилення	
	2017	2018	2019	2018 р. проти 2017 р.	2019 р. проти 2018 р.
Необоротні активи	548 991	620 277	649 143	71 286	28 866
Власний капітал	357 197	503 355	564 211	146 158	60 856
Довгострокові пасиви	94	0	1 565	-94	1 565
Оборотні активи	242 325	302 730	187 794	60 405	-114 936
Довгострокові оборотні активи	0	0	0	0	0
Короткострокові пасиви	444 027	419 652	271 161	-24 375	-148 491
Забезпеченість необоротних активів власним капіталом та довгостроковими пасивами	191 700	116 922	83 367	-74 778	-33 555
Забезпеченість оборотних активів короткостроковими пасивами	-201 702	-116 922	-83 367	84 780	33 555
Забезпеченість необоротних активів і довгострокових оборотних активів власним капіталом та довгостроковими пасивами	191 700	116 922	83 367	-74 778	-33 555

Дані табл. 2 свідчать про недотримання умов золотого правила балансу з питання забезпеченості необоротних активів власним капіталом і довгостроковими пасивами протягом 2017–2019 рр. Так, у 2017 р. у товариства спостерігається суттєва недостатність власного капіталу та довгострокових пасивів для покриття необоротних активів. Це вимагає впровадження управлінських рішень із питань покращення оптимальності структури майна підприємства в напрямі нарощення оборотних активів та зменшення необоротних. Протягом 2017–2019 рр. у ПрАТ «Кременчуцький міськмолокозавод» спостерігається умова забезпечення оборотного капіталу короткостроковими пасивами.

Описана ситуація підкреслює реальну перспективу підвищення результативності діяльності за допомогою залучення додаткового оборотного капіталу. Це є наступним етапом стратегії залучення фінансових джерел оборотного капіталу для підприємства. Оскільки основним напрямом підвищення результативності підприємства є саме капітал (його обсяг, структура та об'єкти інвестування), то від того, наскільки оптимальною буде його структура, залежать і управлінські рішення щодо управління оборотним капіталом, а також їх результативність. Таке рішення з пошуку джерел фінансування оборотних активів стане основою для їх поповнення й підвищення їх оптимальної структури.

Оптимізація структури капіталу підприємства в напрямі мінімізації рівня фінансового ризику та термінів залучення капіталу пов'язана з обґрунтованим підходом до вибору джерела фінансування активів. Підприємства можуть застосовувати три різних підходи до

фінансування різних груп активів за рахунок капіталу, а саме:

- консервативний підхід передбачає використання власного капіталу й довгострокових зобов'язань для формування необоротних активів та половини змінної частини оборотних активів;

- агресивний підхід спрямований на використання власного капіталу та довгострокових зобов'язань лише для фінансування необоротних активів. Оборотні активи в повному обсязі формуються за рахунок короткострокових зобов'язань;

- компромісний підхід передбачає фінансування необоротних активів та постійної частини оборотних активів за рахунок власного капіталу й довгострокових зобов'язань. При цьому змінна частина оборотних активів фінансується короткостроковими зобов'язаннями [1; 2, с. 51–52; 3; 4, с. 60].

Визначимо оптимальну структуру капіталу досліджуваного підприємства на 2020 рік за критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків. Для цього припустимо, що капітал підприємства залишився на рівні 2019 року. При цьому постійна частина оборотного капіталу включає в себе запаси та дебіторську заборгованість, а змінна – грошові кошти, інші оборотні активи та витрати майбутніх періодів.

Ураховуючи вихідну інформацію табл. 3, визначимо обсяги власного та позикового капіталу підприємства під час використання різних підходів до фінансування окремих груп активів (табл. 4).

Для більш наочного розуміння й порівняння існуючої структури на підприємстві, а також її оптимальних варіантів доцільно підсумувати та звести всі проведені розрахунки до єдиного вигляду (табл. 5).

Таблиця 3

**Вихідна інформація для визначення структури капіталу
ПрАТ «Кременчуцький міськмолокозавод» з метою
мінімізації рівня фінансового ризику на 2020 рік**

Показник	Сума, тис. грн	Питома вага, %
Необоротні активи	649 143	77,561752
Оборотні активи, у тому числі:	187 794	22,438248
- постійна частина	183 721	21,9515925
- змінна частина	4 073	0,48665551
Сукупний капітал	836 937	100

Таблиця 4

**Оптимізація розміру капіталу ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод»
з метою мінімізації рівня фінансового ризику на 2020 рік**

Показник	Консервативний підхід	Агресивний підхід	Компромісний підхід
Власний капітал, у тому числі:	669 549,6	292 928	460 315
- необоротні активи	649 143	292 928	460 315
- оборотні активи	20 407		
з них:			
постійна частина	20 407	—	—
змінна частина	0	0	0
Позиковий капітал, у тому числі:	167 387	544 009	376 622
постійна частина	163 314	183 721	183 721
змінна частина	4 073	4 073	4 073
Сукупний капітал	836 937	836 937	836 937
Варіанти структури капіталу, %			
- власний капітал	80	35	55
- позиковий капітал	20	65	45

Таблиця 5

**Структура капіталу ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» з урахуванням критерію
мінімізації рівня фінансового ризику та термінів залучення капіталу на 2020 рік, (%)**

Структура капіталу, що реально склалася на підприємстві	Підходи до фінансування активів підприємства		
	консервативний	агресивний	компромісний
67,41:22,59	80:20	35:65	55:45

За розрахунками ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» не має оптимального обсягу власного капіталу, ураховуючи підходи до фінансування активів у 2019 р. Так, найефективніша структура капіталу спостерігається при фінансуванні 80 % власного капіталу на 20 % позикового. За консервативного підходу, товариство має можливість забезпечити повну вартість необоротних активів та 20 407 тис грн оборотного капіталу, які підуть на фінансування постійної частини оборотних активів. При цьому позиковий капітал фінансуватиме змінну частину оборотних активів у вартості 4 073 тис грн та залишкову частину постійної частини оборотних активів у вартості 163 314 тис. грн.

Отже, для більш результативної діяльності підприємству необхідно наростити власний капітал на 13 %, щоб його частка в сукупному капіталі становила 80 %. Так, за такої умови, ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» у 2020 р. стане стабільним, адже використовуватиме, в основному, власний капітал та зможе

наростити оборотний капітал для покращення структури майна товариства. Відзначимо, що темпи розвитку подібних суб'єктів господарювання обмежені через неможливість забезпечення власним капіталом необхідного додаткового приросту обсягу активів у періоди максимальної активності господарювання.

Найбільший приріст результативності діяльності та фінансовий потенціал розвитку має підприємство, яке залучає позиковий капітал. Але в такого підприємства існує вищий рівень фінансового ризику, оскільки вони більшою мірою залежать від питомої ваги позикового капіталу, матеріальних цінностей у загальній структурі капіталу підприємства. Розрахунки таблиці свідчать про те, що за умови дотримання підприємством агресивного підходу фінансування власного капіталу товариства з часткою 35 % та вартістю 292 928 тис грн буде недостатньо навіть для забезпечення необоротних активів товариства (а саме 45 % їх вартості), а оборотні активи, при цьому, повністю фінансуватимуться за рахунок позико-

вого капіталу разом із недостатньою частиною необоротних. Така ж ситуація спостерігається й у компромісного підходу, за якого частка власного капіталу в сукупному капіталі товариства – 55 % – забезпечує лише 71 % необоротних активів.

Отже, запропонований метод оптимізації структури капіталу дає змогу стверджувати про ефективність дотримання молокозаводом

консервативного підходу фінансування для забезпечення фінансової незалежності від зовнішніх джерел фінансування, поповнення оборотного капіталу на 2020 рік та забезпечення оптимальної структури активів товариства. Як запропоновані зміни вплинуть на ліквідність, платоспроможність та фінансову стійкість ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» представимо в табл. 6.

Таблиця 6

Вплив зміни структури капіталу на результативність ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» у 2020 р.

Показник	Фактичне значення	Планове значення (співвідношення власного капіталу до позикового)		
		80:20	35:65	55:45
Капітал підприємства, тис. грн	836 937	836 937	836 937	836 937
Власний капітал, тис. грн	564 211	669 550	292 928	460 315
Зобов'язання, тис. грн	272 726	167 387	544 009	376 622
Оборотні активи, тис. грн	187 794	187 794	187 794	187 794
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,67	0,80	0,35	0,55
Коефіцієнт фінансової напруги	0,33	0,20	0,65	0,45
Коефіцієнт фінансового ризику	0,48	0,25	1,86	0,82
Наявність власного оборотного капіталу, тис. грн	-84 932	20 406	-356 215	-18 8827
Коефіцієнт загальної ліквідності	0,69	1,12	0,35	0,50

Дані таблиці свідчать, що найбільш наближеним варіантом до фактичних даних підприємства є співвідношення між позиковим та власним капіталом як 20:80. Слід підкреслити, що цей варіант буде найкращим для ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод», оскільки він наближений як за структурою капіталу, так і за отриманими фінансовими показниками. Розглянемо даний варіант більш детально. Так, за даної структури капіталу підприємства (80 % власного капіталу та 20 % позикового) у ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» у прогнозованому 2020 р. спостерігатиметься зростання коефіцієнта фінансової незалежності з 0,67 до 0,8, що є результатом збільшення частки власного капіталу. Прогнозованим є і зменшення коефіцієнта фінансової напруги до 0,2, що є свідченням зниження частки позикового капіталу товариства до 20 %. Позитивного значення заслуговує зменшення коефіцієнта фінансового ризику з 0,48 до 0,25, що є свідченням покращення структури капіталу товариства. Одним із головних факторів вибору варіанта фінансування капіталу 20:80 є наявність власного оборотного капіталу в товариства у

2020 р. на рівні 20 406 тис. грн, при цьому всі інші варіанти та поточний стан підприємства не забезпечували наявність власного оборотного капіталу, що є свідченням покращення його рівня ліквідності. Підтвердженням цього є розрахований коефіцієнт загальної ліквідності, який у прогнозованому 2020 р. може зрости до 1,12 та відповідати оптимальному значенню, що є свідченням ліквідності ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод».

Також необхідно відмітити, що така структура капіталу забезпечить підвищення ефективності в результаті дії фінансового важеля, збереже фінансову стійкість товариства та є найбільш оптимальним варіантом для підвищення результативності управління оборотним капіталом, свідченням чого є найкращі розраховані значення ефекту фінансового левериджу за структури 70 % власного до 30 % позикового. В інших випадках підвищення результативності управління капіталу за рахунок фінансового важеля різко знизить фінансову незалежність, зокрема, фінансова залежність від зовнішніх джерел дорівнюватиме 45-60 %, рівень фінансового ризику – 0,82-1,86, коефі-

цієнт загальної ліквідності із значеннями 0,35 та 0,5 не відповідатиме рекомендованим параметрам, що призведе до відсутності власного оборотного капіталу.

Отже, для забезпечення результативності стратегії фінансування оборотного капіталу обов'язково необхідно визначити оптимальну структуру капіталу та її оптимізувати. Розглянувши існуючі підходи до формування структури капіталу з використанням ефекту фінансового левериджу (співвідношення позикового до власного капіталу 30:70, 50:50, 70:30), відмітимо, що лише 70 % власного капіталу забезпечить покращення управління формуванням капіталу, свідченням чого стане найвище значення ефекту фінансового левериджу.

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямі. Застосування запропонованого теоретико-прикладного підходу до фінансування діяльності ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» (співвідношення позикового до власного капіталу 20:80, 35:65, 55:45) визначило, що найбільш сприятливим підходом для товариства з метою вдосконалення управління оборотним капіталом є консервативний, що забезпечує співвідношення між позиковим і власним капіталом на рівні 20 : 80. Ця структура капіталу суб'єкта господарювання є найбільш оптимальною з метою досягнення результативності діяльності підприємства, задля якої і відбувається поповнення оборотного капіталу, свідченням чого стали прогнози розрахунки фінансових коефіцієнтів, що визначили покращення рівня фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності підприємства за умови дотримання визначеної структури. Як бачимо, оптимізація структури капіталу відіграє значну роль у забезпеченні результативності стратегії фінансування оборотного капіталу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дейнека О. В. Оптимізація структури джерел формування оборотного капіталу підприємства / О. В. Дейнека, К. М. Юрченко // Інноваційна економіка. – 2012. – № 3. – С. 257–260.
2. Кошельок Г. В. Теоретичні основи оптимізації структури оборотних коштів під-

приємства / Г. В. Кошельок, В. В. Коваль, Д. О. Белік // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2015. – № 1. – С. 50–57.

3. Майборода О. В. Оптимізація структури капіталу та його вплив на фінансовий потенціал підприємства / О. В. Майборода, С. Ю. Хлопкова // Ефективна економіка. – 2018. – № 12. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6763> (дата звернення: 29.07.20). – Назва з екрана.
4. Пархоменко О. П. Оборотний капітал в умовах глобальних викликів: формування та використання : монографія / О. П. Пархоменко. – Луганськ : Вид-во «Ноулідж», 2012. – 216 с.
5. Хромушина Л. А. Фінансова рівновага підприємства: методологічний та практичний аспект оцінки. – Режим доступу: http://www.confcontact.com/2017persproekt/%D0%95%D0%9A8_Hromushina.htm (дата звернення: 19.07.20). – Назва з екрана.

REFERENCES

1. Deineka, O.V. & Yurchenko, K. M. (2012). Optymizatsiia struktury dzherel formuvannia oborotnoho kapitalu pidpriemstva [Optimization of the structure of sources of working capital of the enterprise]. *Innovatsiina ekonomika - Innovative economy*, 3, 257–260 [in Ukrainian].
2. Koshelok, H. V., Koval, V. V. & Belik, D. O. (2015). Teoretychni osnovy optymizatsii struktury oborotnykh koshtiv pidpriemstva [Theoretical bases of optimization of structure of working capital of the enterprise]. *Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo – Foreign trade: economics, finance, law*, 1, 50–57 [in Ukrainian].
3. Maiboroda, O. V. & Khlopko, S. Yu. (2018). Optymizatsiia struktury kapitalu ta yoho vplyv na finansovy potentsial pidpriemstva. [Optimization of capital structure and its impact on the financial potential of the enterprise]. *Efektivna ekonomika – Efficient*

- economy*, 12. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6763> (accessed 29 July 2020) [in Ukrainian].
4. Parkhomenko, O. P. (2012). *Oborotnyi kapital v umovakh hlobalnykh vyklykiv: formuvannia ta vykorystannia [Working capital in the context of global challenges: formation and use]*. Luhansk: Vyd-vo "Noulidzh" [in Ukrainian].
 5. Khromushyna, L. A. *Finansova rivnovaha pidpriemstva: metodolohichni ta praktichni aspekt otsinky [Financial balance of the enterprise: methodological and practical aspect of evaluation]*. Retrieved from http://www.confcontact.com/2017pec-proekt/%D0%95%D0%9A8_Hromushina.htm (accessed 19 July 2020) [in Ukrainian].

Н. С. Педченко, доктор економічних наук, професор; **А. А. Руденко** (Вищеє навчальне закладення Укоопсоюзу «Полтавський університет економіки і торгівлі»). **Теоретико-прикладний аспект забезпечення результативності стратегії фінансування оборотного капіталу підприємства.**

Анотація. *Цель* статті *состоит* в обґрунтуванні теоретико-прикладного аспекта забезпечення результативності стратегії фінансування оборотного капіталу підприємства. **Методика дослідження.** *Достижения* поставленої в статті цілі здійснено за допомогою таких методів дослідження: логічного обобщення і наукової абстракції, структурного аналізу, аналітичного методу. **Результати.** *Предлагаются* оптимізація структури капіталу підприємства на основі ідентифікації потреби у вхідних і вихідних грошових потоках, дотримання правил формування оборотного капіталу підприємства (золоте правило фінансування, золоте правило балансу), вибір джерел фінансування активів підприємства з урахування критерію мінімізації рівня фінансового ризику і термінів залучення капіталу. Визначено потребу в поповненні оборотного капіталу і запропоновано умови дотримання оптимальної структури оборотного капіталу. Доведено, що результатом запропонованих підходів стали підвищені прогностичні значення фінансових коефіцієнтів, які направлені на покращення рівня фінансової стійкості, ліквідності і платіжеспособності підприємства. Оптимізація структури капіталу є основою забезпечення результативності стратегії фінансування оборотного капіталу. **Практична значимість результатів дослідження.** *Использование* на практиці запропонованих теоретико-прикладних підходів дозволить підвищити результативність стратегії фінансування оборотного капіталу на підприємстві.

Ключевые слова: *правила формування, вибір джерел фінансування, мінімізація ризику, результативність, стратегія, оборотний капітал, структура, оптимізація.*

N. Pedchenko, Dc. Econ. Sci., Professor; **A. Rudenko** (Poltava University of Economics and Trade). **Theoretical and applied aspect of ensuring the effectiveness for financing strategy of the working capital at the enterprise.**

Annotation. *The purpose* of the article is to substantiate the theoretical and applied aspect of ensuring the effectiveness for the strategy of financing the working capital at the enterprise. **Methodology of research.** *The achievement* of the purpose set in the article is carried out with the help of the following research methods: logical generalization and scientific abstraction, structural analysis, analytical method. **Findings.** *The optimization* of the capital structure at the enterprise on the basis of identification of the need for incoming and outgoing cash flows is offered; compliance with the rules of working capital formation at the enterprise (golden rule of financing, golden rule of balance); the choice of sources of financing the assets at the enterprise and taking into account the criteria of minimizing the level of financial risk and the timing of raising capital. The need for replenishment of working capital is determined and the conditions of observance of the optimal structure of working capital are offered. It is proved that the result of the proposed approaches is increased forecast values of financial ratios, which are aimed at improving the level of financial stability, liquidity and solvency of the enterprise. Optimization of the capital structure is the basis for ensuring the effectiveness of the working capital financing strategy. **Practical value.** *The basis* for ensuring the effectiveness of the working capital for financing strategy of PRJSC "KREMENCHUG DAIRY PLANT" (PRJSC "DANONE KREMEZ") is proposed to adhere to a conservative approach to financing. This involves the use of equity and long-

*term liabilities to form non-current assets and half of the variable part of current assets, including cash, other current assets and deferred expenses. The need to attract additional working capital is proved and the optimal capital structure is proposed: financing of 80 % of equity by 20 % of debt. This approach helps to ensure financial independence from external sources of financing, hedge financial risks and preserve the financial stability of the company. **The use in practice of the proposed theoretical and applied approaches will increase the effectiveness of the strategy of working capital financing in the enterprise.***

Keywords: formation rules, choice of funding sources, risk minimization, effectiveness, strategy, working capital, structure, optimization.